

رابطه تعداد فرزندان با عمر والدین

یکی از رویدادهای برجسته زندگی خانوادگی تصمیم‌گیری درباره تعداد فرزندان است چرا که این تصمیم بر سبک زندگی و از آن مهم‌تر، کیفیت زندگی خانوار موثر است.

یکی از رویدادهای برجسته زندگی خانوادگی تصمیم‌گیری درباره تعداد فرزندان است چرا که این تصمیم بر سبک زندگی و از آن مهم‌تر، کیفیت زندگی خانوار موثر است.

به گزارش ایسنا، امروزه بهبود کیفیت زندگی به عنوان مفهوم تازه‌تری از سلامتی مطرح شده است که به جنبه‌های روان‌شناختی، اجتماعی، عملکردی و جسمی مربوط می‌شود. کیفیت زندگی از جمله مسائلی است که ابتدا در دوران صنعتی شدن با افزایش تولید کالا و صنایع گوناگون مورد توجه قرار گرفت.

در پژوهشی که در ارتباط با "مقایسه کیفیت زندگی زوجین تک‌فرزند با زوجین دارای بیش از دو فرزند در خانواده‌های تهرانی" توسط تیم پژوهشگران متشکل از ابراهیم نعیمی (استادیار گروه مشاوره دانشگاه علامه طباطبائی)، میلاد سعیدی (کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه علامه طباطبائی) و سمیه کاظمیان (استادیار گروه مشاوره دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی) انجام شده، آمده است: «در واقع افزایش جمعیت و تمرکز سرمایه و صنایع موجبات تبدیل شهرهای بزرگ به کلان‌شهر را فراهم آورده است. این تغییر و تحولات موجبات پدیده‌های زیست‌محیطی و انسانی فراوانی در جوامع شد. از جمله این پدیده‌ها می‌توان به آلودگی هوا و تخریب محیط زیست اشاره کرد. با ادامه این روند مشکلات دیگری چون استرس روانی نیز برای بشریت مسئله ساز شد و به این دلیل بود که کیفیت زندگی مورد توجه دانشمندان قرار گرفت.»

محققان می‌گویند: «به نظر می‌رسد که کیفیت زندگی در گذشته بیشتر ناظر به مسائل اقتصادی و رفاهی بوده است اما در قرن حاضر این روند بیشتر سمت و سوی انسانی به خود گرفته است. چرا که آمار بالای بیماری‌های روانی و جسمی و همچنین مشکلات خانوادگی که همه و همه ناشی از صنعتی شدن و عوارض آن است گریبان‌گیر جوامع بشری شده است. یکی از وقایع مهم زندگی خانوادگی تصمیم‌گیری در مورد تعداد فرزندان است چرا که این تصمیم بر سبک زندگی و از آن مهم‌تر کیفیت زندگی خانوار موثر است و در این میان آنچه مهم‌تر جلوه می‌کند این است که افزایش تعداد تعداد فرزندان چه تاثیری بر سلامت روانی، اجتماعی و جسمی سایر فرزندان دارد. آنچه که در تحقیقات روانشناسی مشخص و معلوم شده است این است که تک‌فرزندی همواره موجب اختلالات روانی و بعضاً ناگواری در میان کودکان و نوجوانان می‌شود از جمله می‌توان به فقدان توانایی برون‌سازی و درون‌سازی در تک‌فرزندان اشاره کرد.»

در ادامه این پژوهش آمده است: «کیفیت زندگی مفهوم چند بعدی و متنوعی است و در واقع فرایندی جامع و در عین حال چند وجهی است که ابعاد مختلفی از زندگی افراد مانند سلامت جسمی، وضعیت اقتصادی، وضعیت روانی، استقلال، تعاملات اجتماعی و محیطی، باورها و اعتقادات را بر حسب تعریفی که از آن می‌شود در بر می‌گیرد. واقعیت اجتماعی این روزهای ایران و این که شاخص‌های جمعیتی روز به روز در حال کاهش است و جمعیت فعال کاری مخصوصاً در شهرها در حال پیر شدن هستند به عنوان یک نگرانی جدی مطرح است و برای آینده کشور مخاطره‌آمیز است. همچنین میان کارکرد جسمی، بهزیستی هیجانی، سلامت عمومی و کارکرد اجتماعی با تعداد فرزندان برای هر دو گروه رابطه برقرار است به طوری که میان کارکرد جسمی و تعداد فرزندان رابطه وجود دارد و البته هم در میان زوجین تک‌فرزند و هم زوجین با بیش از چند فرزند برقرار بوده است.»

در پژوهش حاضر که با هدف مقایسه کیفیت زندگی زوجین تک‌فرزند با زوجین دارای بیش از دو فرزند، در خانواده‌های تهرانی تک‌فرزند و بیش از دو فرزند منطقه هفت تهران که به روش همبستگی انجام شده، آمده است: «از جمله تغییر و تحولاتی که موجب پدیده‌های زیست‌محیطی و انسانی می‌شود می‌توان به آلودگی هوا و تخریب محیط زیست اشاره کرد. با ادامه این روند مشکلات دیگری چون استرس روانی نیز برای بشریت مسئله ساز شد و به این دلایل بود که کیفیت زندگی مورد توجه دانشمندان قرار گرفت. به نظر می‌رسد که کیفیت زندگی در گذشته بیشتر ناظر به مسائل اقتصادی و رفاهی بوده است اما در قرن حاضر این روند بیشتر سمت و سوی انسانی به خود گرفته است. چرا که آمار بالای بیماری‌های روانی و جسمی و همچنین مشکلات خانوادگی که همه و همه ناشی از صنعتی شدن و عوارض آن است گریبان‌گیر جوامع بشری شده است.»

در نتایج این پژوهش آمده است: «میان کارکرد جسمی و تعداد فرزندان رابطه وجود دارد و البته این رابطه هم در میان زوجین تک فرزند و هم زوجین با بیش از چند فرزند برقرار بوده است. اما می توان بیان کرد که کارکرد جسمی سالم زوجین اساساً ارتباط مستقیمی با بهبود زندگی آنان دارد که حال درباره زوجین تک فرزند موجب بالا بودن این شاخص شده و در چند فرزند اساساً از جمله عواملی تبدیل شده که موجب فرزندآوری می شود.

همچنین طبق تحقیقات انجام شده توسط پژوهشگران، در خانواده هایی که تعداد فرزندان بیشتری دارند، عمر والدین اغلب کوتاه تر می شود این وضعیت برای زنان وخیم تر است چرا که مادران بار جسمی بیشتری را در هر بارداری و زایمان متحمل می شوند. بنابر این تعداد فرزندان بیشتر موجب بهبود کارکرد اجتماعی زوجین شده است. همچنین میان سلامت عمومی و تعداد فرزندان رابطه وجود دارد و البته این رابطه هم در میان زوجین تک فرزند و هم زوجین با بیش از چند فرزند برقرار بوده است.»

این پژوهش در شماره نهم فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده منتشر شده است.